

 nextmune

Allergie bij paarden

Wat is allergie en hoe wordt het behandeld?

Atopie en staart-en maneneceem

Wat is allergie?

Net als mensen kunnen paarden ook allergisch zijn. De onderliggende afweermecanismen voor allergie bij paarden zijn in basis hetzelfde als bij mensen.

Allergie is een aandoening waarbij het immuunsysteem van je paard abnormaal reageert op alledaagse, onschadelijke stoffen.

Een paard kan aan deze stoffen (zogenamde allergenen) worden blootgesteld door inademing en/of voedselinname, echter meestal gebeurt

dit door rechtstreeks contact van het allergeen met de huid.

Na blootstelling herkent het lichaam deze allergenen als lichaamsvreemd, waarna het ontstekingsstoffen gaat produceren die de allergische reacties op gang brengen.

Hoe komt mijn paard aan een allergie?

Allergieën kunnen erfelijk zijn, maar kunnen ook ontwikkelen wanneer er langdurig en herhaald contact is met een allergeen. Bij de meeste paarden worden de eerste symptomen gezien tussen 1 en 6 jaar.

Verschillende typen allergieën

Sommige paarden hebben meer dan één type allergie, bijvoorbeeld staart- en maneneceem (SME) en atopie. De symptomen van deze verschillende allergietypen kunnen erg op elkaar lijken, waardoor ze vaak moeilijk te herkennen en te onderscheiden zijn.

Wat zijn de klachten bij allergie?

De meestvoorkomende klacht bij allergie is een jeukende huid, wat kan leiden tot:

Jeuk komt vooral vaak voor in het staart- en manengebied, hoofd, hals, schoft, schouders en benen. Luchtwegklachten, laminitis (hoefbevangenheid) en hoofdschudden kunnen soms ook met allergie geassocieerd worden.

Allergiesymptomen kunnen het hele jaar door aanwezig zijn of alleen in een bepaald seizoen. Dit is afhankelijk van de allergenen die de allergische reactie veroorzaken. Zo zijn knutten en pollen bijvoorbeeld seizoensgebonden, terwijl voedselallergie het hele jaar aanwezig is.

- Bijten en schuren
- Afgelopen haren en haarverlies
- Rode of harde bultjes
- Netelroos (urticaria)
- Wonden
- Verdikte huid
- Stampen met benen (geïrriteerd)

Hoe weet ik of mijn paard een allergie heeft?

Een jeukende huid en veel krabben zijn niet altijd te wijten aan een allergie. Er zijn nog allerlei andere aandoeningen waardoor je paard jeuk kan hebben. Voor de diagnose allergie kan worden gesteld, moet de dierenarts eerst alle andere mogelijke oorzaken met soortgelijke symptomen uitsluiten.

Je dierenarts zal parasieten en bacteriële, gist- en schimmelinfecties uitsluiten. Hoewel dit misschien een erg uitgebreid medisch onderzoek lijkt, is het absoluut noodzakelijk dat deze problemen worden gediagnosticeerd en behandeld, alvorens aan allergie wordt gedacht.

Als de allergiesymptomen aanhouden na uitsluiting van alle andere mogelijke oorzaken en niet worden veroorzaakt door een voedsel-, contact- of geneesmiddelallergie, is de volgende stap het vaststellen van **staart- en maneneceem** en **atopie**.

Stel dat mijn paard staart- en manenecezem heeft, wat dan?

Staat- en manenecezem is de meest voorkomende allergie bij paarden.

Paarden zijn allergisch voor speekseleiwitten van insecten, vooral van knutten (*Culicoides* spp.). De vrouwelijke knutten voeden zich met het bloed van paarden en andere boerderijdieren. Ze vallen voornamelijk aan in de buurt van water, bij zonsopgang en zonsondergang. De symptomen zijn seizoensgebonden en treden op in de warmere maanden van het jaar. Jeuk, afgebroken haren en korsten treden vaak eerst

op in het staart- en manengebied, waarna het zich verder ontwikkelt naar de achterhand en hals. Ook het hoofd en de schouders (en in sommige gevallen het kruis) kunnen erbij betrokken zijn. Hoewel staart- en manenecezem zich bij elk paardenras kan ontwikkelen, lijken bepaalde rassen een hoger risico te hebben, bijv. Welsh, Shetland en Connemara pony's, Friezen, Shires, Arabieren, Quarters en geïmporteerde IJslanders.

Stel dat mijn paard atopie heeft, wat dan?

Atopie is een erfelijke allergie voor stoffen uit de omgeving van het paard, zoals stuifmeel (pollen) van planten (grassen, onkruid, bomen), huisstof- en opslagmijten, schimmels en huidschilfers.

Symptomen van atopie doen zich voor op het hoofd, benen, oren en romp. Paarden die allergisch zijn voor binnenallergenen (bijv. huisstofmijt, opslagmijt, huidschilfers en schimmels) vertonen voornamelijk symptomen als ze op stal staan.

Seizoensgebonden symptomen worden vaak veroorzaakt door pollen (buitenallergenen). Het komt vaak voor dat een paard allergisch is voor meer dan een van deze allergenen.

Atopie kan zich bij elk paardenras ontwikkelen, echter lijkt het risico groter te zijn bij: Engelse volbloedpaarden, Quarters, warmbloedpaarden, Arabieren en Morgans. Verder lijkt de kans op atopie bij mannelijke paarden (ruinen) tweemaal zo groot als bij merries.

Hoe wordt staart- en maneneceem of atopie vastgesteld?

Je paard krijgt de diagnose staart- en maneneceem en/of atopie als alle andere huidziekten met soortgelijke symptomen zijn uitgesloten en de allergische symptomen nog steeds aanwezig zijn.

De volgende stap is achterhalen welke allergenen verantwoordelijk zijn voor de allergische reactie. De verantwoordelijke allergenen kunnen worden vastgesteld door middel van een bloedtest en/of een huidtest.

De dierenarts kan bloed bij je paard afnemen en opsturen naar een laboratorium. Daar wordt geanalyseerd hoeveel antistoffen in het bloed aanwezig zijn tegen verschillende allergenen.

Een andere mogelijkheid is om kleine hoeveelheden van verschillende allergenen in de huid te spuiten en de plaatselijke reactie te beoordelen. Het maakt niet uit welke test wordt uitgevoerd, beide opties of een combinatie van de twee is goed.

Hoe kan mijn paard worden behandeld?

De meest doeltreffende behandeling voor staart- en maneneceem en atopie is de verantwoordelijke allergenen volledig te vermijden. Dit is in de meeste gevallen echter geen haalbare kaart. Niet alleen zijn allergenen zoals huisstofmijt, gras en boompollen moeilijk te ontlopen, maar als je paard allergisch is voor verschillende allergenen, wordt het helemaal ondoenlijk om de allergie te bestrijden met vermijding.

Kortstondig gebruik van geneesmiddelen zoals antihistaminen en corticosteroiden is een goede optie om de symptomen (jeuk) te bestrijden, vooral in het eerste stadium, maar ze pakken de oorzaak van de allergie niet aan. Dit betekent dat je paard allergisch blijft en zijn immuunsysteem nog steeds op de allergenen zal reageren. Daarnaast hebben bepaalde geneesmiddelen bijwerkingen, zoals hoefbevangenheid. Voor paarden die met deze medicatie worden behandeld, gelden bovendien beperkingen wat betreft wedstrijdssport; daarom heeft allergeen-specifieke immunotherapie vaak de voorkeur¹.

Allergeen-specifieke immunotherapie is op dit moment de enige behandeling die de oorzaak aanpakt en met succes is gebruikt bij staart- en

maneneceem en atopie. Het is een medische behandeling waarbij allergenen (insecten, pollen, mijten, schimmels, etc.) waar je paard allergisch voor is subcutaan (d.w.z. onder de huid) worden ingespoten, in toenemende hoeveelheden.

Het doel is de reactie van het immuunsysteem te veranderen, zodat het minder of niet meer gevoelig is voor al die allergenen. Als gevolg daarvan zullen de allergische reactie en symptomen afnemen of verdwijnen, net als de behoefte aan andere medicatie voor de korte termijn.

Wanneer de verantwoordelijke allergenen bekend zijn, dankzij het gebruik van onze allergietesten, kan een specifieke immunotherapie op maat worden geproduceerd.

Waarom immunotherapie?

Er kan een persoonlijke allergeen-specifieke immunotherapie worden geproduceerd met de allergeenextracten die verantwoordelijk zijn voor de allergie van jouw paard. Deze wordt volledig op maat gemaakt, is veilig en kan langdurig worden gebruikt.

Wat kan ik verwachten?

Hoewel de meeste patiënten al binnen een paar maanden verbetering laten zien, kan het ook wel 12 maanden duren voor de behandeling zichtbaar resultaat geeft.

In het begin van de behandeling is het soms noodzakelijk om, in combinatie met de immunotherapie, voor korte tijd medicijnen te geven die de symptomen bestrijden, zodat je paard zich prettig voelt en de symptomen onder controle worden gehouden. Raadpleeg je dierenarts over hoe je de jeuk van je paard in de tussentijd kunt verlichten.

We adviseren om navulflacons ten minste 30 dagen voor je ze nodig hebt te bestellen. Naleving van het behandelplan is van groot belang. Immunotherapie is een van de veiligste en beste opties voor langdurige behandeling van allergie. Hoewel het zeer zelden voorkomt, bestaat er altijd een kans dat een allergische reactie op de injectie optreedt.

Daarom moet je paard na een injectie altijd minimaal 30 minuten worden geobserveerd.

Artuvetrin® Therapie is de enige geregistreerde immunotherapie in Europa*. Daarom is het volgens de Europese regelgeving voor diergeneesmiddelen (Richtlijn 2004/28/EG) het product dat de voorkeur heeft voor paarden.

*Geregistreerd in Nederland

Meer inzicht in de resultaten van immunotherapie

Hoewel ieder paard anders reageert op medicatie, is gebleken dat immunotherapie een goed werkingspercentage heeft, waarbij 60-84% van de patiënten verbetert nadat de behandeling is gestart.

Het kan een aantal maanden duren voordat verbetering zichtbaar wordt. Geadviseerd wordt om de behandeling ten minste 12 maanden te geven, voordat besloten wordt of dit al dan niet de beste manier is om de allergie van je paard te behandelen.

Een klein percentage van de paarden vertoont onvoldoende verbetering. Mocht jouw paard tot deze categorie behoren, dan is het heel belangrijk dat je nauw samenwerkt met je dierenarts. Parasieten, voedselallergie, secundaire huidinfecties of andere factoren kunnen ertoe bijdragen dat te weinig verbetering wordt geboekt, daarom is een regelmatige follow-up belangrijk, vooral in het

eerste jaar van de behandeling. Een enkele keer is het nodig om de dosering en de injectie-intervallen aan te passen. In sommige gevallen kan het zinvol zijn om het paard opnieuw te testen, als het vermoeden bestaat dat er een nieuwe allergie is ontwikkeld.

Geen enkel paard met een allergische aandoening is gelijk. Daarom moeten de dosering en het interval tussen de injecties nauwkeurig worden afgestemd op de reactie en verbetering van je paard. Door nauw samen te werken met je dierenarts geef je je paard de beste kans op een langdurige, veilige verlichting van allergie op lange termijn.

Wat kan er nog meer gedaan worden om de allergie van mijn paard te behandelen?

Hoewel het moeilijk is om allergenen volledig te vermijden, zijn er toch enkele dingen die je kunt doen om de blootstelling aan allergenen te verminderen.

Antiparasitaire sprays, badoliën en lotions kunnen gebruikt worden om insecten te weren. Door je paard regelmatig te poetsen en te wassen kan jeuk verminderen en verwijder je omgevingsallergenen van de huid. Het is belangrijk om de juiste shampoo te kiezen, omdat geregeld wassen met het verkeerde product de huid kan uitdrogen. Overleg met je dierenarts welke shampoo het beste past bij jouw paard.

01

Staart- en maneneceem

Verminder de blootstelling aan insecten door het paard niet in de buurt van stilstaand water, mesthopen, compost en vee te laten komen. Zet het paard voor zonsondergang en tot na zonsopkomst op stal. Gebruik vliegendekens en -maskers, bespoten met een insectenwerend middel met permethrin en plaats ventilatoren in de stal³.

02

Huisstof- en opslagmijtjuten

Mijtjen gedijen het best in een vochtige, warme omgeving. Daarom is het belangrijk om te zorgen voor een lage temperatuur en luchtvochtigheid (< 45%) in de stal. Overweeg het gebruik van een luchtontvochtiger.

Zorg bij huisstofmijt voor zo min mogelijk stof in de stal en overweeg de aanschaf van rubberre matten om ligstro te minimaliseren.

Overweeg of het paard permanent buiten kan staan of beperk de tijd dat het op stal staat³. Was dekens, zadeldekjes en beenbeschermers regelmatig op 60 °C en behandel ze met Pet's Relief® ALLERGONE spray om de allergenen te neutraliseren.

Bewaar het voer, in geval van opslagmijtjuten, in luchtdichte verpakkingen en sluit deze na gebruik goed af. Bewaar het voer op een koele, donkere en droge plaats. Gooi voerverpakkingen onmiddellijk weg, bewaar ze niet in een bak binnenshuis. Verminder de voervoorraad door kleinere hoeveelheden te kopen; de maximale bewaartermijn zou minder dan 30 dagen moeten zijn. Veeg na het eten het hoofd schoon met een vochtige doek om voedselresten te verwijderen. Houd voeremmers, -bakken en -tonnen schoon.

03

Pollen

Beperk buitenactiviteit en zet het paard alleen 's ochtends en 's avonds of na regenval in de wei, wanneer er minder pollen zijn. Houd ramen en deuren van de stal gesloten op warme en windrijge dagen. Laat dekens, zadeldekjes en beenbeschermers binnen drogen. Een pollenkapje kan voorkomen dat allergenen door je paard worden ingeademd.

04

Schimmel

Verwijder schimmel in vochtige ruimten en behandel oppervlakken met een schimmelreiniger. Overweeg of het paard permanent buiten kan staan of beperk de tijd dat het op stal staat³. Vermijd bosritten in de herfst of bij vochtig weer. Verminder de luchtvochtigheid en zorg voor meer ventilatie in de stal.

Referenties

- 1 Stepnik et al. 2011: Equine atopic skin disease and response to allergen-specific immunotherapy: a retrospective study at the University of California-Davis (1991-2008)
- 2 White S.D., 2005: Advances in Equine Atopic Dermatitis, Serologic and Intradermal Allergy. Clin Tech Equine Pract. 4:311-313
- 3 Yu A. A., 2006: Atopy. AAEP Proceedings. Vol. 52, 469-475

 nextmune

www.nextmune.com